

som paatænkt, den 1ste April 1898, thi men ønskede, at Valget fra Rigsdagens Side til denne Kommission først skulde ske, efter at det nye Folketing var valgt, altsaa i den kommende Session i Oktober 1898. Medens vi altsaa skulde have begyndt vort Arbejde paa den Tid, jeg har nævnt, fik jeg først Skrivelse fra Ministeriet om at indtræde i Kommissionen den 16de November 1898, og jeg holdt derpaa det første Møde i Kommissionen den 29de November samme Aar.

Dette maa bemærkes, naar man vil dømme om vort Arbejdes Foretagelse og om Tiden for dets Tilendebringelse, at vi altsaa kom til at begynde 7½ Maaned senere end egentlig paatænkt. Vort senere Arbejde falder i to Tider. Jeg regner det fra November 1898 indtil 1ste Oktober afvigte Aar, og saa fra Oktober afvigte Aar til nu, eller rettere talt til 17de Januar. Jeg kan om dette Arbejde sige, at der er intet forsømt i den første Periode og endnu mindre noget i den sidste. Da vi traadte sammen, stod vi paa bar Bund, der forelaa fra Regeringens Side ikke nogen Vejledning om, i hvilken Retning vi skulde arbejde, men vi maatte begynde vort Arbejde med at gaa Sagen igennem for at se, hvorledes vi selv kunde tænke os at tage fat paa disse forskellige Ting. Da vi i adskillige Maaneder af Vinteren 1898—99 havde arbejdet derpaa, forelaa der en Række Spørgsmaal, som Administrationen maatte besvare os, inden vi kunde gaa videre med vort Arbejde. Disse Oplysninger bleve givne, og jeg anerkender, at de bleve givne med stor Dygtighed og stor Imødekommen fra Statsbanernes Side, og vi ere taknemlige derfor, men de kunde først foreligge for os i Efteraaret 1899. Desuden fandt Kommissionen det rigtigt at gøre sig bekendt med Forholdene i Udlandet, og naar dens Betænkning kommer til at foreligge, ville ærede Medlemmer faa at se, at det Arbejde, som er gjort fra Kommissonsens Medlemmers Side med Bistand af andre til Oplysning af udenlandske Forhold, har sin store Værdi. Saa kom vi altsaa sammen i Efteraaret 1899 og arbejdede flittig indtil Juni Termin afvigte Aar. Vi arbejdede i 4 Udvalg, som delte Stoffet imellem sig, og da det var færdigt og kunde forelægges os, drøftedes det i Kommissionen. Der er intet forsømt, der kunde ikke arbejdes flittigere, end sket er, og der kunde ikke eksistere nogen behageligere Forhandlingsmaade, end der har været; der har ikke været et ondt Ord imellem os hele den Tid

indtil 1ste Oktober forrige Aar. Saa naaede vi paa den Maade til Juni Termin f. A., og vi bleve da enige om, at vi ikke vilde samles i Juli og August Maaneder. Man kan nu gerne komme bagefter og sige: Hvorfor have de Herrer ikke arbejdet i Sommer?, men det synes jeg ikke, at man skal gaa i Rette med os om, naar vi have gjort et alvorligt Arbejde paa den Maade, som vi have gjort det. Da vi saa naaede til 1ste September, fik jeg fra forskellige Medlemmer Meddelelse om, at det var vanskeligt kunde møde til den og den Tid. Jeg sagde da: Vil jeg have et forsvarligt Arbejde gjort af denne Kommission, kan det ikke nytte, at jeg kommer sammen med 14 eller 15 Medlemmer af 18, jeg maa have dem samlede. Derfor sagde jeg: Vi begynde først vor Arbejde den 1ste Oktober. Ganske vist fik jeg i August Maaned en Skrivelse fra Ministeren om, hvorvidt det ikke var muligt at fremme Takstloven særlig. Jeg svarede ham derpaa, at naar vi naaede den 1ste Oktober, skulde jeg frembære dette hans Ønske for Kommissionen, og jeg skulde gøre mit til, at det, om det var muligt, kunde blive opfyldt. Dette være nu, som det være vil, Bebrejdelser i denne Retning, synes jeg, ere uberegtigede, og vist er det, at selv om vi vare vedblevne at arbejde i Juli, August og September, havde vi ikke naaet det Maal, som nu forlanges af os, at vi skulde have været færdige med denne Sag til denne Rigsdags Sammentræden. Vi have fra 1ste Oktober til 17de Januar — dette vil jeg stærkt fremhæve lige over for en Misforstaaelse, der har gjort sig gældende i Folketinget, hvor man har sagt, at vi fra Oktober til nu ikke skulde have arbejdet — arbejdet med 3—4 daglige Møder om Ugen med Afbrydelser i de Ferier, som vi kalde November- og Juleferie, og vi have gaaet Stoffet saa grundigt igennem, at der ikke kunde have været arbejdet flittigere i dette Tisdrum, altsaa fra 1ste Oktober f. A. til 17de Januar d. A. — Ærede Medlemmer kunne ganske vist sige, at vi ere meget uenige paa mange Punkter. Jeg stod paa en lignende Maade i Personbanegaardskommissionen for et Par Aar siden, og dog samledes vi. Det tror jeg nu ikke sker her, men jeg tror, at ved vort fortsatte Arbejde vil der i Løbet af dette Foraar komme til at foreligge en Betænkning, hvori vi, delende os efter forskellige Meninger, give Rigsdagen en Vejledning til, hvorledes disse forskellige Sager bør ses og tages.

Der kom altsaa, som sagt, til mig den